

Till Förvaltningsrätten i Luleå
Skeppsbrogatan 43
Box 849
971 26 Luleå
forvaltningsrattenilulea@dom.se

Mål 1628-19

Jaktkritikerna mottog 2019-07-30 en underrättelse från Förvaltningsrätten i Luleå, där det framgår att Jaktkritikerna får möjlighet att slutföra sin talan i mål 1628-19.

Jaktkritikernas ställningstagande

Jaktkritikerna vidhåller samtliga yrkanden i vårt överklagande.

Jaktkritikerna anser att Förvaltningsrätten bör granska de argument, som Länsstyrelsen bygger sitt licensjaktbeslut på. Beslutet är inte baserat på sakargument. De siffror avseende björnpredation, som länsstyrelsen hänvisar till är inte reella. Det framgår också i beslutet att det finns en uppenbar jävssituation i samband med det samarbetsprojekt som Udtja och Gällivare skogssamebyar deltog i tillsammans med Viltskadecenter och Skandinaviska björnprojektet och som handlade om björnpredation på ren. Jaktkritikerna anser att Förvaltningsrätten bör ålägga Länsstyrelsen att i sitt beslut angående licensjakt på björn använda sig av säkra/riktiga uppgifter om antalet renar, som har dödats av björn, innan man beslutar om licensjakt och skydds jakt på björn.

Det finns inte heller belägg för att rovdjurspredationen överstiger 10 procent. Tillförlitligheten måste öka – och så länge inte dessa krav tillgodoses, skall inga jakter godkännas. (se överklagandet)

Ytterst anmärkningsvärt är att Länsstyrelsen i detta beslut har tagit med förslag från Jägarförbundet i Norrbotten (se vår överklagan).

Jaktkritikerna hävdar att domstolen bör bedöma länsstyrelsens argument – granska om dessa bygger på saklighet – på lagens syfte och bokstav. I en rättsstat kan det inte år efter år få pågå ett systematiskt kringgående av lagens syfte, genom att det har byggts upp en kolossal byråkrati för att kringgå de lagar som är satta att skydda de vilda djuren.

Jaktkritikerna anhåller om att domstolen bedömer hur rekommendationer och slutsatser i rapporter vad gäller jakt på brunbjörn – som bekostas av statliga medel via Naturvårdsverket – efterlevs i licensjaktbeslut utfärdade av länsstyrelserna. Och att Länsstyrelsen åläggs svara på detta. Jaktkritikerna kan inte se att §§ 5 och 27 i jaktlagen på något sätt implementerats enligt de tydliga rekommendationer som ges i rapporten "Do bears know they are being hunted" av Andrés Ordiz med flera skandinaviska forskare (Björnprojektet) om Scandinaviska brunbjörnen (www.elsevier.com/locate/biocom). Här förtydligas att "Given the effect of hunting on bear behavior, the importance of hyperphagia for bears and the large overlap of hunting and the hyperphagia season, hunting managers should reduce disturbance as much as possible, reconsidering hunting methods or hunting periods. This concern also applies to other areas with species under hunting regimes that result in a sudden increase of mortality and disturbance at the beginning of hunting seasons. Hunting probably creates a type of disturbance that differs from other hunting activities, because it takes place over larger and more inaccessible areas, where the presence of people and dogs is otherwise uncommon."

Varför har inga av de rapporter, trots finansiering av Naturvårdsverket, som faktiskt talar emot att björn skall kunna jagas i licensjakt på det sätt som beslutas från Länsstyrelsen, någon bäring på beslutsfattandet?

Jaktkritikerna emotser domstolens bedömning av slutsatser och rekommendationer i rapporten – av Naturvårdsverket finansierad rapport "Claws and Laws 2013-2017, Slutrapport från forskningsprogrammet 2018-02-06" och särskilt på huruvida licensjakten på björn är förenlig med EU-rätten i den omfattning som gäller årets totala björnjakt på 300 individer, varav 34 i Norrbotten. "Slutsatser angående den svenska licensjakten förenlighet med Art- och habitatdirektivet" och rekommendationer om den svenska licensjakten av brunbjörn av Anna Christiernsson.

Jaktkritikerna noterar att möjligheterna till rättslig prövning av jaktbeslut för miljöorganisationer i Sverige hittills **inte** lett till några förändringar – trots att avsikten med detta var att öppna möjligheter för domstolarna att skapa vägledning i tolkningen av Art- och habitatdirektivet och att stärka möjligheterna att värna naturskydd och fredade vilda djur. Enligt Svenska Rovdjursföreningen har istället **skydds- och licensjakter ökat på samtliga stora rovdjur i Sverige och under 2000-talet har mer än 6 000 stora rovdjur dödats**. Denna trend kan icke vara förenlig med avsikten i Art- och habitatdirektivet utan visar på en i ögonfallande brist på adaptivitet som borde uppmärksammas.

Jaktkritikerna anser att länsstyrelser, nu Norrbotten, missbrukar handlingsutrymmet i undantagsbestämmelserna – särskilt för att utnyttja detta med extensiva troféjakter vilket direkt strider mot direktivets syfte och mål. Särskilt strider detta mot allmänhetens uppfattning om etik och moral vad gäller skyddande av fridlysta arter, vilket i vissa andra länder som British Columbia och Rumänien räckt till att förbjuda troféjakter på björn. Det är icke längre socialt acceptabelt att jaga fridlysta djur, som man inte ens äter.

Jaktkritikerna yrkar på att domstolen särskilt skall specificera hur Länsstyrelsens syfte med troféjakt kan vara förenligt med selektivitetskriteriet i Art- och habitatdirektivet och hur jakten kan vara "begränsad" i direktivets mening.

Sammanfattningsvis anser Jaktkritikerna att grundförutsättningarna, som erfordras för licensjakt enligt gällande lag, ej är uppfyllda:

* Jakt, dvs. avsiktligt dödande baserat på undantagsbestämmelsen i Art- och habitatdirektivet, utgör inte en rättslig grund för licensjakt med syfte att kontrollera eller reducera populationer av strikt skyddade arter. En sådan tillämpning strider mot direktivets systematik och syfte.

* **Annan lämplig lösning finns - § 23 a jaktförordningen.**

År efter år finns klausulen *annan lämplig lösning* (§ 23 jaktförordningen) med i länsstyrelsernas beslut. I väldigt få licensjaksbeslut och skyddsjaksbeslut, lyckas länsstyrelserna tillämpa denna paragraf. I slutet av 2015 kom dock en rapport, som var skriven av Jordbruksverket i samråd med Viltskadecenter vid SLU - *Åtgärder för att förebygga angrepp på tamdjur av stora rovdjur* (N2015/3037/FJR). Flera av de förebyggande åtgärder, som Jaktkritikerna föreslår i sitt överklagande, finns med i denna skrivelse, plus ytterligare åtgärder, som skulle kunna vara relevanta för rennäringen. I rapporten redovisas olika åtgärder, som används med framgång i olika delar av världen.

Jordbruksverkets rapport är en redovisning av regeringsuppdraget " Att förebygga viltangrepp". Paradoxalt nog omfattas renskötselområdet inte av detta uppdrag och finns inte heller med i rapporten. Om detta är haken, som hela tiden gör det omöjligt för länsstyrelserna att tillämpa § 23 jaktförordningen *annan lämplig lösning* och om det inte finns någon vilja att lösa dessa

återkommande problem, på annat sätt än att döda rovdjuren, måste det ifrågasättas om staten skall fortsätta att gynna rennäringen

* Att bevarandestatusen är säkrad, är inte tillräckligt visad.

Inventeringsdata indikerar att björnstammen minskar för första gången sedan 1930-talet pga. jakt. Tillväxttakten mellan 2008 och 2013 visade en nedåtgående trend för björnstammen i hela landet med i genomsnitt 3,2 procent per år, vilket var en effekt av att både licensjakt och skyddsjakt hade ökat. Det populationsbestånd som rådde hösten 2013 beräknades antalet björnar i Sverige till ca: 2 800. Utifrån björnobsen har Skandinaviska Björnprojektet uppskattat tillväxten i björnstammen i länet för perioden 1998 – 2007 till 5,4 procent årligen, samma uppskattning för perioden 2008-2017 visar en negativ trend.

År 2015 blev björnen åter rödlistad, eftersom Artdatabanken bedömde den som "nära hotad". Orsaken till artens nedgång är att jaktuttaget har ökat genom licensjakt, skyddsjakt, samt illegal jakt. När så få björnar, som 1 400 tillåts finnas, i landet och med tanke på den låga rörlighet björnarna har, är risken för genetisk utarmning högst påtaglig.

* Jaktmetoderna medför onödigt lidande för björnarna - strider mot § 27 jaktlagen.

Om undantag beviljas från onödigt lidande-bestämmelsen/lagen så faller hela syftet med § 27 jaktlagen. Den borde istället ses som en grundläggande princip för hur jakt får och inte får bedrivas. Det är mycket i denna licensjakt som innebär onödigt lidande.

* Skador orsakade av björn är felaktigt styrkta.

Jaktkritikerna yrkar att Förvaltningsrätten ålägger Länsstyrelsen att i sitt beslut angående licensjakt på björn använda sig av säkra/riktiga uppgifter om antalet renar, som har dödats av björn, innan man beslutar om licensjakt och skyddsjakt på björn.

* De vilda djuren utsätts för "Otillåten störning" -strider mot § 5 jaktlagen.

Enligt 5 § Jaktlag (1987:259) *Var och en skall visa viltet hänsyn. Idrottstävlingar och annan liknande friluftsverksamhet i marker där det finns vilt skall genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt...* att då redan den 21 augusti när annat vilt fortfarande har medföljande ungar tillåta jakt i den omfattning det handlar om. Det måste strida mot 5 § i Jaktlagen, detta måste vara en otillåten störning, som man utsätter de vilda djuren för.

Föreningen Jaktkritikerna